

2. Іменник Європа в родовому відмінку з пів- треба писати ...

- а) разом б) окремо в) через дефіс

3. НЕвідмінюваний числівник пів з іменником ОСТРІВ у формі родового відмінка однини пишемо...

- а) через дефіс б) разом в) окремо

4. Пів- з іменником КУЛЯ у формі називного відмінка (єдине поняття) пишемо...

- а) окремо б) разом в) через дефіс

5. Складні іменники з першою частиною напів-, полу-, пишемо ...

- а) окремо б) через дефіс в) разом

6. Якщо пів з наступним іменником у формі називного відмінка однини становить єдине поняття і не виражає значення половини, то їх пишемо...

- а) окремо б) разом в) через дефіс

7. Пів зі значенням "половина" з іменниками - загальною чи власною назвою у формі родового відмінка однини пишемо...

- а) через дефіс б) разом в) окремо

8. Знайди рядок, у якому допущено помилку:

- а) напівлюдина, полумисок, пів Києва
б) пів острова, пів відра, напівфабрикат
в) пів оберт, пів місяць, пів-Європи

9. Усі слова написано правильно у рядку:

- а) пів-ями, пів-Черкас, пів огірка
б) південь, полукіпок, пів години
в) пів коло, пів ящика, пів острів

10. Усі слова потрібно писати окремо в рядку:

- а) пів(помідора), пів(села), пів(Америки)
б) пів(місяць), пів(кімнати), пів(книжки)
в) пів(куля), пів(місяця), пів(коробки)

11. Усі слова потрібно писати разом в рядку:

- а) напів(автомат), пів(груші), пів(класу)
б) напів(правда), полу(мисок), пів(ніч)
в) напів(п'ятьма), полу(драпок), пів(зошита)

12. Пів(день) як єдине поняття у формі називного відмінка однини треба писати...

- а) разом б) окремо в) через дефіс

Ключ до тесту

1. б (1 бал); 2. б (1 бал); 3. в (1 бал); 4. б (1 бал);
5. в (1 бал); 6. б (1 бал); 7. в (1 бал); 8. в (1 бал);
9. б (1 бал); 10. а (1 бал); 11. б (1 бал); 12. а (1 бал).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Український правопис -2019. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>.
2. Панченков А., Терещенко В. Український правопис у новій редакції. Методика реалізації. Харків: Соняшник, 2019.
3. Олександр Авраменко О. Було – стало (зміни в правописі). Київ: Даринка, 2020.
4. Зображення «Українського правопису - 2019», URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/cache/catalog/old/image/data/books_PRAVO/ukrayinskij-pravopis-974x1280-product_popup.jpg
5. Зображення сови URL: <http://teg.com.ua/kartinki-sovi-dlia-srisovki-35-foto/>

І.П. Яценко,

учитель фізики, вчитель-методист Звенигородського опорного закладу загальної середньої освіти імені Тараса Шевченка Звенигородської міської ради Звенигородського району, автор ідеї навчальних карт

НАВЧАЛЬНІ КАРТИ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Сьогоднішня кидає виклики педагогу у вигляді нескінченного потоку нової інформації, зміни форм викладання в екстремальних умовах пандемії та воєнного стану. Багато факторів ускладнює навчальний процес у будь-якому його вигляді, і якщо з цим нічого не робити, ризикуємо дати наступним поколінням недостатній фундамент для їх сучасного світосприйняття та їх майбутньої професійної діяльності. Тому проблема компетентісного та якісного навчання в природничій галузі зараз є особливо гострим питанням. Матеріали для навчання мають бути не лише актуальними, а й подаватись у цікавій формі учням, зважаючи на все більший у дітей дефіцит уваги щодо засвоєння ними навчального матеріалу та застосування набутих навичок на практиці.

В сукупності з потребою максимального забезпечення життя та здоров'я учасників освітнього процесу під час пандемії чи війни, цифрові технології приймають роль не просто допоміжних інструментів для класичного освітнього процесу, а стають незамінними засобами освітньої комунікації між

вчителями та учнями. У такому разі цифрові технології не просто полегшують навчання, а й дають учасникам освітнього процесу неймовірну можливість використати віртуальний простір та потужності сучасних електронних девайсів не лише для допомоги у викладанні – а як основу освітнього процесу.

Навчальні карти забезпечують саме такий освітній процес, основними рисами якого є: якість, зрозумілість, доступність, стислість. Учні можуть відразу побачити весь об'єм матеріалу «одним аркушем», що дає краще візуальне запам'ятовування та розуміння об'єму засвоєння матеріалу.

Навчальні карти – це чудовий приклад викладу навчального матеріалу через сильні сторони візуального подання у вигляді смислових блоків тексту із супроводжуваними ілюстраціями.

Така структура об'єднує сильні сторони таких вже звичних розташувань текстових блоків разом з мультимедійними вставками – як мінімум схеми й картинки, як максимум – гіпертекст та відео.

Навчальна карта має велику роздільну здатність, тому на одній сторінці можна розмістити багато ілюстративного та відповідного текстового матеріалу. Може демонструватись на клас.

Навчальна карта сприяє логічному та креативному мисленню учнів, дозволяє використовувати активні методи навчання на уроці. Карта містить деякі не підписані ілюстративні матеріали, оскільки самі учні мають озвучити явище чи процес, зображений на них (спираючись на раніше отримані знання або ж логіку процесу). Також навчальна карта має ілюстративні короткі завдання, що дозволяє перевірити засвоєння вивченого матеріалу.

Спеціально для навчальних карт введено поняття «смыслових блоків» – графічно означених ділянок карти, які містять інформацію про конкретний аспект чи компонент теми. Усі пояснення супроводжуються ілюстративним матеріалом, який потрібен не лише для візуального підкріплення текстових даних, а й для полегшення навігації по всій карті – коли лише відкриваєш навчальну карту, гарно видно в першу чергу саме окремі зображення, а в поєднанні з заголовками та візуальними рамками пошук потрібної інформативної області на навчальній карті стає інтуїтивно зрозумілим. Також застосоване кольорове маркування смыслових блоків (блоки, різні за змістом, мають різний колір). Розміщення блоків на полотні – це окремий процес. Весь підготовлений матеріал розміщується не лише з точки зору дизайну всієї карти, а на основі досвіду педагогічного викладання.

Навчальна карта не перевантажена текстовим матеріалом, має багато змістовних ілюстрацій та фото, що сприяє засвоєнню навчального матеріалу сучасним учнем (ученицею). Крім того, **начальні карти стануть в нагоді не лише учням, а й вчителю**, якому потрібно затратити певний час не тільки на підбір відповідного матеріалу з теми уроку, а й на вибір форми його компактно, але якісної подачі. Завдяки тому, **що навчальні карти містять впорядковані смыслові блоки з формулами та завданнями для самоперевірки**, одна така карта може замінити більшість складових для проведення уроків, включаючи зазвичай занадто довгі по хронометражу освітні відео чи презентації (перегляд коротких відео чи фрагментів, звісно, не виключається).

Навчальна карта буде в нагоді і для випереджувального навчання. Кожен учень (учениця), маючи навчальну карту, може засвоювати нову тему відповідно своїх можливостей – як у швидкості засвоєння матеріалу (кожна дитина індивідуальна), а також відповідно можливостей, що залежать від зовнішніх факторів.

Ще одною з багатьох переваг навчальних карт є те, що для їх використання нема суворих рекомендацій. Навчання – це творчий процес, як і викладання. Кожен вчитель, ознайомившись із матеріалом навчальної карти з конкретної теми, вибирає свій стиль ведення уроків по ній. Це може бути урок-бесіда, урок-консультація, урок-парадокс, чи звичайний класичний урок тощо. Матеріал у навчальній карті поданий блоками, але тільки вчитель вибирає кількість та порядок подачі матеріалу, який вивчається на даному уроці.

Навчальна карта стане в нагоді також під час повторення та узагальнення вивченого матеріалу, під час підготовки до тематичного оцінювання. Проводячи аналогію з географічними картами, навчальні карти дають будь-якому користувачеві, від початківця до профі, оглянути весь простір для творчої діяльності. Ви ніби бачите весь навчальний матеріал теми (протяжністю, наприклад, 18 уроків), як птах з висоти свого польоту, вибираючи індивідуальні

шляхи проходження (засвоєння) теми від початку до її завершення.

Навчальна карта була створена насамперед для кращого засвоєння учнями навчального матеріалу враховуючи всі вимоги НУШ (не тільки в умовах дистанційного навчання). Застосовуючи мультимедійні технології з чітко впорядкованим навчальним матеріалом можна досягти гарних показників під час викладання. Такий підхід можна реалізувати при застосуванні саме навчальних карт.

Навчальна карта стає ще ефективніша в інтерактивному варіанті.

Для того, щоб розвантажити інтернет-трафік, можна показувати вже заготовлені в пам'яті пристрою відео, gif, тощо. Це дозволяє зберігати більшість даних для проведення уроків на стороні пристрою викладача, що розвантажує мережу і дозволяє користуватися ними навіть за відсутності Інтернету. При такому підході можливо достатньо підвищити зручність користування цифровим матеріалом для проведення уроків у вигляді інтерактивних навчальних карт. Таким чином, користувачеві даного цифрового ресурсу потрібно лише один раз налаштувати доступ до відео, gif, картинок, та навіть документів аби в подальшому відкривати їх не вручну по папках, витрачаючи на це час та увагу, а клікаючи на інтерактивні зони навчальної карти. В такому разі **відкривання та доступ до потрібних цифрових навчальних матеріалів буде здійснюватися автоматично.**

Якщо говорити про схожі за функціоналом з інтерактивними навчальними картами сервіси чи програми, то можна згадати про PowerPoint, ThinkLink та Book Creator. Кожний з них має змогу створювати навчальний матеріал з активними інтерактивними зонами. Так PowerPoint має широкий інструментарій, можливість налаштувань сценаріїв роботи презентацій, офіційну активну підтримку розробників та велику кількість інструкцій з використання. Хоча він не потребує підключення до Інтернету, його недолік – відносно погана сумісність проєктів з різними версіями PowerPoint, що робить використання одного проєкту на різних системах непередбачуваними. ThinkLink же це сервіс, спрямований саме на онлайн-користування та хмарне збереження даних. Основний плюс: дані зберігаються не на стороні користувача, що економить йому місце на власному пристрої, до того ж створення проєктів максимально спрощені. Але в умовах нестабільного інтернет-зв'язку онлайн-основа користування сервісом може з переваги перетворитися в недолік. Book Creator теж орієнтований на онлайн-користування, має обмежену кількість шаблонів-сторінок та кількість створення безкоштовних книг, потребує реєстрації. Навчальна карта навіть в інтерактивному виконанні не потребує підключення до Інтернету та є простою в користуванні.

Останніми роками діджиталізація все більше проникає у різні куточки професійної діяльності вчителя – електронні журнали, цифрові ресурси, викладання через GMeet або Zoom, тощо. Все це вимагає від викладача додаткових зусиль та нових знань для сучасних методик викладання. До освоєння базових навичок користування персональним комп'ютером додалися використання апаратних засобів для інтернет-спілкування, таких як мікрофон чи веб-камера, або користування програмними засобами у вигляді створення електронних конспектів (Word, Paint, PowerPoint). Багато інформації для підготовки уроків вчителю треба шукати й оформлювати самотужки. Та в пригоді стають як спеціалізовані освітні платформи, так і сайти з більш загальним призначенням, наприклад YouTube. Отже, ще на етапі підготовки виникає проблема з відбором, сортуванням та оформленням необхідної інформації.

Виклад навчального матеріалу, та процес засвоєння також має відповідати цифровим реаліям. На думку спадає таке супроводження навчального контенту, як аудіо-зорові образи, які учні сприймуть не лише як сухий навчальний матеріал, а як корисну розвагу освітнього спрямування. Тоді постає питання: а яким чином скомпонувати й подати навчальний матеріал найефективніше? Хтось користується тільки електронними підручниками чи презентаціями, хтось залучає відео, а ще дехто поєднує це все разом зі своїми авторськими конспектами. Та от як не крути, але для того, щоб подати аудиторії матеріал, треба багато разів перемикатися між вікнами системи чи вкладками браузера, якщо хочеться показати побільше джерел та напрацювань. В такому разі зазвичай складають певну послідовність, сценарій проведення уроку разом з матеріалами, розсортованими по окремих папках. **Хоча є й простіше рішення. Підійти до**

зручного «об'єднаного» викладу різних матеріалів з боку цифрових ресурсів – створити окремий проєкт, який буде над зручний в користуванні – навчальні карти.

Загальний вигляд навчальної карти. Посилання на документ: https://drive.google.com/file/d/15rwrPiEeRsQKL-flBBQ_L_7dr70eVQIk/view
Навчальна карта має інтерактивний варіант.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методи навчання та їх класифікація. Прийом навчання. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodi-navcanna-ta-ih-klasifikacia-prijom-navcanna-504178.html> (Дата звернення: 15.03.2023).
2. Що таке концепція Нової української школи? URL: <https://osvita.ua/school/52304/> (Дата звернення: 15.03.2023).

Д.С. ГАМЛІЙ,

викладач географії Кропивницького вищого професійного училища Кіровоградської області

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ СОЮЗ

РОЗРОБКА ДИСТАНЦІЙНОГО УРОКУ З ГЕОГРАФІЇ ДЛЯ УЧНІВ 1 КУРСУ

Професія: офісний службовець (бухгалтерія); контролер у банку.

Тема уроку. Австралійський союз: особливості розвитку господарства, зовнішньоекономічні зв'язки.

Навчальна мета: сформувати знання учнів про основні чинники, які визначають місце країни в міжнародному поділі праці; розміщення основних центрів виробництва, роль фінансово-банківського сектору в сучасній ринковій економіці; навчити складати комплексну економіко-географічну характеристику Австралії, характеризувати структуру імпорту товарів і послуг країни.

Розвиваюча мета: розвивати просторову уяву, вміння пояснювати особливості зональної спеціалізації с/г та розміщення основних осередків добувної та обробної промисловості в країні; аналізувати та формувати висновки, оцінювати місце Австралії

на світовому ринку продукції первинного сектору економіки.

Виховна мета: виховувати інтерес до вивчення географії, потяг до наукової творчості професійного спрямування.

Методична мета: активізувати навчально-пізнавальну та самостійну діяльність учнів, розвивати їх критичне мислення шляхом використання Internet-ресурсів в умовах дистанційного (синхронного) навчання.

Тип уроку. Урок формування та удосконалення знань та вмінь.

Методи проведення уроку: словесний, наочний, робота з електронною інтерактивною книгою, виконання вправ за допомогою онлайн-платформ (Zoom, GoogleForms, LearningApps.org), сканування QR-кодів, перегляд відеоекскурсії, метод накопичення